

digere, samlet paa et Sted og i betydelig Grad forbedret, at det saa maatte ske paa den Maade, at der skete en Forandring i Hovedprincippet, men nemlig, at medens det nu er saa, at man omkrent kan gaa saa vidt, man vil, med Hensyn til Jorderes Sammenlægning og for den Sags Skyld godt, naar Pengemidlerne staa til, kan faae Lov, til at samle, om det saa skal være, en hel Provinds paa een Haand, saa er det paa den anden Side meget vanskeligt at komme til at udstykke Jorder, navnlig for Smaafolk. Jeg vil antage, at det for Landets økonomiske Stilling, og det er jo særligt den, jeg her har haft for Øie, vil være i høj Grad af Interesse, at man gik noget mere den modsatte Vej og hævdede lidt Sammenlægningstilladelsen og udvidede lidt Udstykningsstilladelsen. Jeg skal ikke forfølge Tanken videre; men jeg tror, at, hvad jeg her har omtalt angaaende Dyrkingen af smaa Huslodder, tyder tilstrækkelig paa, at man ikke gaar forfært i økonomisk Henseende ved at ønske, at Udstyknings af Jorder bliver tilladt i meget videre Omfang end hidtil. Disse Betragtninger, som jeg nu har tilladt mig at fremkomme med, vil Finantsudvalget og ærede Medlemmer se, til dels have været nødvendige for mig for at begrunde den Anmodning, jeg var forpligtet til at fremkomme med. Jeg vil haabe, ærede Medlemmer ville tilgive mig, hvis jeg lidt udførlig har opholdt mig ved disse enkelte Ting, der for mig have særdeles stor Interesse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Jeg har nærmest begjæret Ødet i Anledning af, hvad der i Gaar fremkom fra det ærede Medlem fra Veile (Salfstenjerne). Det ærede Medlem omtalte først en i Nar formindstet Bevilling paa Kommunitetets Budget, nemlig Bevillingen til unge Mennesker, der i en noget ældre Alder ønske at blive Studenter. Det ærede Medlem var enig — egentlig talte — forsaavidt jeg forstod ham — i det, der saa til Grund for denne foreslaede Medsættelse, nemlig deri, at der under de forhaandenværende Omstændigheder ikke var nogen særlig Grund for Staten til — om jeg saa kan sige — at forsøge Studentereproduktionen. Det ærede Medlem klagede senere over, at han ikke faae noget Spør fra Ministerens Side til at gaa videre paa denne Vej i Finantsloven eller paa anden Maade. Jeg kan kun sige, at ikke veed jeg ret, hvad der fra Ministerens Side kan gøres i den Retning. Man kan — som jeg mener, det er rigtigt — lidt efter lidt indskrænke de aarlige Bevillinger, som hidtil

er givne til saadanne Mennesker, og kun beholde saa Meget, som altid vil være nødvendigt for at kunne understøtte de Enkelte, der vise sig at være særlige Begavelses; men forøvrigt lade det være Folks egen Sag, om de ville blive Studenter eller ei. Hvad der mere er at gjøre, veed jeg ikke ret. Man kan skærpe Afgangsexamen fra Skolen; det kan gøres, og dermed kan man naturligvis indskrænke Antallet en Del; men ellers maa man sige, at ligesom der til en vis Tid er kommen for mange Studenter, saaledes vil denne Overproduktion selv føre sit Midde med sig til fremtidig Reduktion. Hvad det ærede Medlem talte om Reform af Latinskolen, ser jeg mig ikke i Stand til at udtale mig om. Det var for svøvende. Det ærede Medlem fremkom ikke med nogen bestemt Tanke i saa Henseende. Det ærede Medlem omtalte den nye Skole i Aalborg og mente at kunne forklare sig, at den var bleven saa dyr, derved, at Rektoren havde faaet en Bolig paa 19 Bærelser. Jeg tør vel sige, at endstjøndt Rektorboligen er bleven anstændig og god, er det sikkert ikke den, der har taget de mange Penge. Hvis det ærede Medlem havde været oppe i Aalborg og set paa Skolen, vilde han have set, at det var det Mindste af Pengene, der var gaaet til Rektorboligen. Hvad de 19 Bærelser angaar, har jeg ærlig talt ikke talt dem; men hvis der virkelig skulde være 19 Rum, Alt iberegnet, baade i Kjøleberet, i den egentlige Leilighed og paa Loftet, saa er dette vel ogsaa det Høieste. Men de 19 Bærelser, af hvad man i Almindelighed forstaar ved Bærelser, turde vel være en Overdrivelse. Det ærede Medlem omtalte dernæst Gymnastikinspektionen overfor Almueskolerne og for Resten ogsaa overfor de højere Skoler. Der er foreslaaet paa Finantsloven en noget udvidet Bevilling, for at man i en rimelig kort Tid kan komme til Rundskab om, hvorledes Gymnastiken egentlig staar ved Almueskolerne paa Landet. Det vil jo let ses, at naar der kun er een Mand, der skal inspicere hele den store Mængde af Skoler, der findes her i Landet, vil det tage en ganske overordentlig lang Tid for ham at komme rundt. Det er altsaa for at faae et tydeligt og bestemt Billede af, hvorledes Gymnastiken nu for Tiden drives især ved Almueskolerne paa Landet, at denne Bevilling er forlangt. Hvis den bliver givet, vil man kunne faae denne Underretning i Løbet af nogle Nar, en 4-5 Nar, hvis jeg ikke husker feil. Om man saa senere vil fortsætte Bevillingen eller ei, vil blive en aldeles fri Sag; det, der nu forlanges, forlanges kun foreløbig for de